

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Kaposvári Campus

**A KOCA KONDÍCIÓJÁNAK HATÁSA A VEHEMNEVELÉSRE ÉS A MALACOK
VÁLASZTÁSI SÚLYÁRA**

Készítette:

Berta Szaffi

Agrármérnöki osztatlan képzés

Nappali tagozat

Növénytermesztési-tudományok Intézet

Belső témavezető:

Nagyné Dr. Kiszlinger Henrietta

egyetemi adjunktus

Állattenyésztési Tudományok Intézet

Kaposvár

2024

A mai modern sertésenyésztés egyre több malacot szeretne előállítani, minél költséghatékonyabb megoldással, az egyik ilyen megoldás, ha olyan hibridet használunk, melynek a szaporasága kimagasló. Az elmúlt évtizedekben új genetikai vonalak jöttek létre, amelyekből keresztezett hibridsertések jobb eredményeket produkáltak, mint fajtatiszta társaik. A modern kocák intenzív vázizombeépítésre képesek, így nagyobb figyelmet kell fordítani a helyes táplálásra, mivel a nagy alomlétszám miatti tejtermelés a tartalékaikat is erősebben igénybe veszi. A kondícióromlás kihat a következő ciklus termelési eredményeire, akár szaporodásbiológiai problémákat is okozhat.

Ezért kutatásom céljául tűztem ki, hogy a termékenyítéstől a választásig négy időpontban megvizsgálom a kocák hátszalonna-vastagságát, és elemzem a reprodukciós mutatókra gyakorolt hatását.

A vizsgálatomat a Pakodon található Végh Farm Csoport sertéstelepén végezhettem el, ahol DanBred genetikájú egyedekkel dolgozhattam (n=36). Ebből 32 koca vemhességét és laktációs periódusát tudtam végigkísérni. Minden koca második ciklusú volt.

A kocák hátszalonna-vastagságának mérését vemhesítéskor, 30 napos vemhes korban, fialáskor és választáskor végeztem el. A malacaikat születésükkor digitális mérleggel almonként lemértem és megszámláltam, a holt elléseket feljegyeztem, ugyanezt választáskor is megismételtem.

Eredményeim alapján megállapítom, hogy nem találtunk erős szignifikáns kapcsolatot az adatok között csak közepeseket, azonban ezek mellett trendszerű kapcsolatok is létrejöttek. A hátszalonna-vastagságok nem befolyásolták a született malacok súlyát, számát és a halva születéssel sem voltak kapcsolatban. A fialáskor magasabb hátszalonna-vastagsággal rendelkező állatok fogyása a választás végére nagyobb százalékot mutatott, mint az átlagé.

A fiaztatóban felvett takarmány a betelepítést követően fokozatosan nőtt, jelentős egyedi különbségeket mutatva. A választáskori alomsúly és a választáskori hátszalonnavastagság, valamint a választáskori alomsúly és a választáskori relatív kondícióromlás alapján végzett klaszteranalízissel négy-négy csoportba soroltam az állatokat, majd elemeztem az egyes klaszterek 30 napos fiaztatói takarmányfelvételét. Ennek segítségével megállapítottam, hogy a magas fiaztatói takarmányfelvétel nagy alomsúlyt eredményezhet, de nem minden esetben védi meg a kocát a kondícióromlástól. Ugyanakkor mérsékelt takarmányfelvétel mellett is megőrizheti a koca a kondícióját, miközben robusztus almokat választ. Ez azt sugallja, hogy a koca a laktáció alatt nem csak a zsírtartalékaiból mobilizál.

Ez alapján javaslom a kondícióvizsgálat során a hátszalonna-vastagság mérése mellett a karajvastagság mérésének megfontolását is.